

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

1 OCAK – 31 ARALIK 2018

HESAP YILINA AİT

FAALİYET RAPORU

İÇİNDEKİLER

Yönetim Kurulu Faaliyet Raporu

- 1. Genel Bilgiler**
- 2. Yönetim organı üyeleri ile üst düzey yöneticilere sağlanan mali haklar**
- 3. Araştırma ve geliştirme çalışmaları**
- 4. Şirket faaliyetleri ve faaliyetlere ilişkin önemli gelişmeler**
- 5. Finansal durum**
- 6. Riskler ve yönetim organının değerlendirilmesi**
- 7. Diğer hususlar**
- 8. Kurumsal yönetim ilkelerine uyum**

1. GENEL BİLGİLER

a) Holding Faaliyet Konusu

Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. ("Sabancı Holding") 1967 yılında kurulmuş olup, ana faaliyet konusu ağırlıklı olarak finans, üretim ve ticaret gibi endüstri kollarında faaliyet gösteren şirketlerin idare ve koordinasyonunu sağlamaktır. Sabancı Holding Türkiye'de tescil edilmiştir ve Sabancı Ailesi tarafından yönetilmektedir. Sabancı Holding merkezi Sabancı Center, 4. Levent, İstanbul, Türkiye adresinde bulunmaktadır. Sabancı Holding ticaret sicil numarası 127350 ve internet sitesi adresi www.sabanci.com.tr. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla çalışan personel sayısı 64.294'tür (31 Aralık 2017: 63.152).

b) İşletmenin Sermaye ve Ortaklık Yapısı

Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.'nin onaylanmış ve çıkarılmış sermayesi her biri 1 Kr kayıtlı nominal bedeldeki 204.040.393.100 (31 Aralık 2017: 204.040.393.100) hisseden oluşmaktadır.

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Holding'in onaylanmış ve çıkarılmış sermayesi ve sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

Hissedarlar:	Pay (%)	31 Aralık 2018 (Bin TL)	Pay (%)	31 Aralık 2017 (Bin TL)
Sakıp Sabancı Holding A.Ş.	14,07	287.100	14,07	287.100
Serra Sabancı	7,21	147.160	7,21	147.160
Suzan Sabancı Dinçer	6,94	141.567	6,94	141.567
Çiğdem Sabancı Bilen	6,94	141.567	6,94	141.567
Diğer	64,84	1.323.010	64,84	1.323.010
Sermaye	100,00	2.040.404	100,00	2.040.404
Geri Alınmış Paylar(*)		(190.470)		(190.470)

(*) Grup'un bağlı ortaklıklarından EXSA Export Sanayi Mamulleri Satış ve Araştırma A.Ş. ("Exsa") 22 Aralık 2015 tarihli Yönetim Kurulu kararı ile Borsa İstanbul'da Sabancı Holding halka açık paylarından hisse alımları gerçekleştirmiştir. Bu işlemler sonucunda Exsa'nın Sabancı Holding sermayesindeki payı 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla %1,17'dir. Bu paylar, konsolide özkaynaklarda geri alınmış paylar hesabında muhasebeleştirilmiştir.

Kar Dağıtım:

Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. kâr dağıtım politikası, Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Mevzuatı ve esas sözleşmemiz hükümleri dikkate alınarak hesaplanan dağıtılabilir dönem kârının %5'inden az olmamak üzere dağıtılabilir dönem karının %20'sine kadar nakit ve/veya bedelsiz hisse şeklinde kâr payı dağıtılması esasına dayanır. Bu politikanın uygulaması, Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.'in orta ve uzun vadeli stratejileri ile ulusal ve küresel ekonomik şartlar doğrultusunda Genel Kurul tarafından belirlenir.

Kâr payları, mevcut payların tamamına, bunların ihraç ve iktisap tarihlerine bakılmaksızın eşit olarak, yasal süreler içerisinde Genel Kurul onayını takiben Genel Kurul'un tespit ettiği tarihte pay sahiplerine dağıtılır. Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.'nde kâr payı avansı dağıtım uygulaması bulunmamaktadır.

Genel Kurul, net kârın bir kısmını veya tamamını olağanüstü yedek akçeye nakledebilir. Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. Yönetim Kurulu'nun, Genel Kurul'a kârın dağıtılmamasını teklif etmesi halinde, bu durumun nedenleri ile dağıtılmayan kârın kullanım şekline ilişkin olarak Genel Kurul Toplantısı'nda pay sahiplerine bilgi verilir.

c) Yönetim Kurulu ve Üst Düzey Yöneticiler

Sabancı Holding Yönetim Kurulu Üyeleri ve bağımsız üye ayrımı ile şöyledir:

- Güler SABANCI-Başkan ve Murahhas Üye
- Erol SABANCI-Başkan Vekili
- Sevil Sabancı SABANCI-Üye
- Serra SABANCI-Üye
- Suzan SABANCI DİNÇER-Üye
- Mehmet Göçmen-Üye/Görevli Üye (CEO-İcracı)
- Ahmet Erdem- Üye (Bağımsız)
- Nafiz Can Paker-Üye (Bağımsız)
- Mehmet Mete Başol-Üye (Bağımsız)

Yönetim kurulu üyeleri 30 Mart 2018 tarihinde göreve başlamış olup, 2019 yılında gerçekleşecek Genel Kurul toplantısına kadar 1 yıl süreyle seçilmişlerdir.

Üst Yönetimde Halen Görev Başında Bulunanların Adı, Soyadı

Grup Başkanları (alfabetik sıra ile)

- Ata Köseoğlu, Perakende Grup Başkanı
- Barış Oran, Finans Grup Başkanı
- Cenk Alper, Sanayi Grup Başkanı
- Hakan Timur, İnsan Kaynakları Grup Başkanı
- Haluk Dinçer, Sigorta Grup Başkanı
- Hayri Çulhacı, Bankacılık Grup Başkanı
- Kıvanç Zaimler, Enerji Grup Başkanı
- Tamer Saka, Çimento Grup Başkanı

Üst Yönetim (alfabetik sıra ile)

- Burak Turgut Orhun, Strateji ve İş Geliştirme Direktörü
- Faruk Bilen, CEO Danışmanı
- Filiz Karagül Tüzün, Kurumsal İletişim Direktörü
- Fuat Öksüz, Denetim Başkanı
- Gökhan Eyigün, Genel Sekreter
- Güven Oktay, Risk, Dökümantasyon ve Raporlama Direktörü
- İlker Yıldırım, Muhasebe Direktörü
- Levent Demirağ, Mali İşler, Muhasebe, Hukuk ve Yatırımcı İlişkileri Bölüm Başkanı
- Mustafa Özturan, İnsan Kaynakları ve Çalışma İlişkileri Direktörü
- Olcay Gürdal, Güvenlik Koordinatörü
- Ruba Unkan, Hukuk Direktörü
- Seval Kor, İnsan Kaynakları Direktörü
- Sinan Baştaş, Çimento Grup Başkanlığı Direktörü
- Şerafettin Karakış, Mali İşler ve Yatırımcı İlişkileri Direktörü
- Şermin Mutlu, Finans Direktörü
- Taner Aytan, Denetim ve Uyum Direktörü
- Tuğba Gök, İnsan Kaynakları Direktörü
- Vecih Yılmaz, Finans Direktörü

2. Yönetim organı üyeleri ile üst düzey yöneticilere sağlanan mali haklar

Üst Düzey Yöneticiler, Sabancı Holding, genel müdürü, genel sekreteri, grup başkanları, bölüm başkanları, grup direktörleri olarak belirlenmiştir. Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar ücretler, ikramiyeler, sosyal güvenlik, sağlık sigortası, izin, takdir ikramiyesi ve teşvik primini içermektedir. Diğer uzun vadeli faydalar bireysel emeklilik sistemi ödemelerini içermektedir. İşten çıkarılma nedeniyle sağlanan faydalar emeklilik ve transfer sebebiyle işten çıkarılan üst düzey yöneticilere ödenen kıdem tazminatı ve izin ödemelerini içermektedir.

Grup'un 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren dönemlerde üst düzey yöneticilerine sağladığı faydaların kırılımı aşağıdaki gibidir:

Bin TL	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Üst düzey yöneticilere sağlanan kısa vadeli faydalar	25.556	21.759
İşten çıkarılma nedeniyle sağlanan faydalar	3.125	2.165
Diğer uzun vadeli faydalar	271	234
Toplam	28.952	24.158

3. Araştırma ve geliştirme giderleri

Sabancı Holding Grup şirketleri faaliyet gösterdikleri sektörlerin gerektirdiği teknolojik gelişmeleri takip etmek amacıyla araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunmaktadır. 31 Aralık 2018 itibarıyla Sabancı Holding araştırma geliştirme giderleri 15.086 Bin TL (31 Aralık 2017: 7.853 Bin TL)'dir.

4. Şirket faaliyetleri ve faaliyetlere ilişkin önemli gelişmeler

Bağlı Ortaklıklar

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla konsolide edilen Bağlı Ortaklıkların faaliyet konusu ve konsolide finansal tabloların amacı doğrultusunda Bağlı Ortaklıkların faaliyette bulunduğu endüstriyel bölümler aşağıdaki gibidir:

Bağlı Ortaklıklar	İşlem gördükleri borsa	Faaliyet konusu	Endüstriyel bölüm	Çalışan sayıları
Akbank T.A.Ş. ("Akbank")	BİST	Bankacılık	Bankacılık	17.164
Carrefoursa Carrefour Sabancı Ticaret				
Merkezi A.Ş. ("Carrefoursa")	BİST	Ticaret	Perakende	11.956
Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş. ("Teknosa")	BİST	Ticaret	Perakende	2.364
Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Çimsa")	BİST	Çimento	Çimento	2.266
Kordsa Teknik Tekstil Anonim Şirketi ("Kordsa")	BİST	Lastik takviye	Sanayi	4.208
Temsa Global Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Temsa")	-	Otomotiv	Sanayi	1.616
Yünsa Yünlü Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Yünsa")	BİST	Tekstil	Sanayi	1.134
Exsa Export Sanayi Mamulleri Satış ve Araştırma A.Ş. ("Exsa")	-	Ticaret	Diğer	8
Ankara Enternasyonel Otelcilik A.Ş. ("AEO")	-	Turizm	Diğer	2
Tursa Sabancı Turizm ve Yatırım İşletmeleri A.Ş. ("Tursa")	-	Turizm	Diğer	3
Sabancı Dijital Teknoloji Hizmetleri A.Ş. ("Sabancı DX")	-	Bilgi işlem sistemi ticareti	Diğer	213

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Bağlı Ortaklıklar, sahip olunan paylar ve etkin ortaklık oranları gösterilmiştir:

	31 Aralık 2018		31 Aralık 2017	
	Holding ve Bağlı Ortaklıkları tarafından sahip olunan	Etkin ortaklık payı	Holding ve Bağlı Ortaklıkları tarafından sahip olunan	Etkin ortaklık payı
	doğrudan ve dolaylı pay	(%)	doğrudan ve dolaylı pay	(%)
Bağlı ortaklıklar	(%)	(%)	(%)	(%)
AEO	76,85	76,85	76,85	76,85
Akbank	40,75	40,75	40,75	40,75
Sabancı DX	100,00	100,00	100,00	100,00
Çimsa	63,52	58,10	58,41	53,00
Exsa	61,68	47,90	61,68	46,23
Kordsa	71,11	71,11	71,11	71,11
Teknosa	60,28	60,28	60,28	60,28
Temsa	48,71	48,71	48,71	48,71
Tursa	100,00	100,00	100,00	100,00
Yünsa	57,88	57,88	57,88	57,88
Carrefoursa	50,61	50,61	50,61	50,61

İş Ortaklıkları

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolarda özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilmiş olan İş Ortaklıklarının faaliyet konuları ve faaliyette bulundukları endüstriyel bölümler aşağıdaki gibidir:

İş Ortaklıkları	İşlem gördükleri borsa	Faaliyet konusu	Endüstriyel bölüm	Ortak girişimci	Çalışan sayıları
Aksigorta A.Ş. ("Aksigorta")	BİST	Sigorta	Sigortacılık	Ageas	650
Avivasa Emeklilik ve Hayat A.Ş. ("Avivasa")	BİST	Bireysel Emeklilik ve Sigorta	Sigortacılık	Aviva	1.583
Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Brisa")	BİST	Lastik	Sanayi	Bridgestone	2.787
Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Akçansa")	BİST	Çimento	Çimento	Heidelberg	2.395
Enerjisa Enerji A.Ş. ("Enerjisa Enerji")	BİST	Enerji	Enerji	E.ON SE	10.929
Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş. ("Enerjisa Üretim")	-	Enerji	Enerji	E.ON SE	1.163
Temsa İş Makinaları	-	Otomotiv	Sanayi	Marubeni	234

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihli İş Ortaklıklarında sahip olunan paylar ve etkin ortaklık oranları gösterilmiştir:

	31 Aralık 2018		31 Aralık 2017	
	Holding ve Bağlı Ortaklıkları tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı pay (%)	Etkin ortaklık payı (%)	Holding ve Bağlı Ortaklıkları tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı pay (%)	Etkin ortaklık payı (%)
İş Ortaklıkları				
Akçansa	39,72	39,72	39,72	39,72
Aksigorta	36,00	36,00	36,00	36,00
Avivasa	40,00	40,00	40,00	40,00
Brisa	43,63	43,63	43,63	43,63
Enerjisa Enerji	40,00	40,00	50,00	50,00
Enerjisa Üretim	50,00	50,00	50,00	50,00
Temsa Mısır	73,75	73,75	73,75	73,75
Temsa İş Makinaları	51,00	24,84	51,00	24,84

İştirakler

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolarda özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilmiş olan İştiraklerin faaliyet konuları ve faaliyette bulundukları endüstriyel bölümler aşağıdaki gibidir:

İştirakler	İşlem gördükleri borsa	Faaliyet konusu	Endüstriyel bölüm	Ortak girişimci	Çalışan sayıları
Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütün San. ve Tic. A.Ş. (Philsa)	-	Tütün ürünleri üretim	Sanayi	Philip Morris	3.115
Philip Morris Sabancı Pazarlama Satış A.Ş. ("Philip Morrisa")	-	Tütün ürünleri pazarlama ve satış	Sanayi	Philip Morris	

Çalışan sayıları Philsa ve Philip Morrisa toplam rakamlarıdır.

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla İştirakler'de sahip olunan paylar ve ortaklık oranları gösterilmiştir:

İştirakler	Holding ve bağlı ortaklıkları tarafından sahip olunan etkin ortaklık payı (%)
Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütün San. ve Tic. A.Ş. ("Philsa")	25,00
Philip Morris Sabancı Pazarlama Satış A.Ş. ("Philip Morrisa")	24,75

İştiraklerin sermayelerinde Sabancı Ailesi tarafından sahip olunan pay bulunmamaktadır.

Yatırım Harcamaları:

Sabancı Holding kombine yatırım harcamaları 4.419.823 Bin TL (31 Aralık 2017: 4.271.172 Bin TL), konsolide yatırım harcamaları 2.131.841 Bin TL (31 Aralık 2017: 1.410.413 Bin TL)'dir.

Dönem içi Faaliyetlere İlişkin Değerlendirmeler

31 Aralık 2018 itibariyle Sabancı Holding'in konsolide gelirleri, geçtiğimiz yıla göre %32 artışla 54 milyar 288 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde Sabancı Holding, 8 milyar 914 milyon TL faaliyet karı ve 3 Milyar 830 milyon TL konsolide net kar elde etmiştir.

Sabancı Holding'in toplam varlıkları 31 Aralık 2018 itibariyle 371 milyar 686 milyon TL'ye, toplam konsolide ana ortaklığa ait özkaynakları 29 milyar 290 milyon TL'ye yükselmiştir.

Akbank, 2018 yılında 214 milyar TL'si nakdi kredi olmak üzere ekonomiye toplam 267 milyar TL kredi desteği sağlamıştır. Aktifleri %4 büyümeye 355 milyar TL seviyesine ulaşan Akbank, 5 milyar 709 milyon TL konsolide net kar elde etmiştir. Eylül ayında vadesi dolan sendikasyon kredisini hedeflenen tutarı aşarak %104 oranında yenilemeyi başaran Akbank, bu yıl Türkiye ekonomisine toplamda 4,8 milyar Dolar tutarında yurtdışı kaynak sağlamıştır. Aralık ayında bedelli sermaye artırımını yapma kararı alan Akbank'ın sermaye artırım sürecine yurtdışı yatırımcılar büyük ilgi gösterirken, yaklaşık 210 milyon ABD Dolarlık doğrudan yabancı yatırım girişi sağlanmıştır.

2018 yılı Şubat ayında tamamlanan, Sabancı Holding ve E.ON'un eşit ortak hisse satışı yoluyla gerçekleşen Enerjisa Enerji'nin halka arzı, Türkiye'nin TL bazında en büyük özel sektör halka arzı olarak tarihe geçmiştir. Hisselerinin %20'si halka açılan Enerjisa Enerji, talep toplama sürecinde yüksek yatırımcı ilgisi görerek toplamda 4,8 kat talep ile karşılaşmış ve 8 Şubat 2018 tarihi itibariyle Borsa İstanbul'da işlem görmeye başlamıştır. Enerjisa Enerji'nin halka arzından elde edilen nakit, Mart 2018'de ortakların eşit katılımlarıyla Enerjisa Üretim şirketinin sermaye artışında kullanılmıştır (1.428 milyar TL). Büyüyen, gelişen ve derinleşen Türkiye elektrik piyasasının öncü şirketi olan ve Türkiye'de her 4 kişiden 1'inin elektriğe erişimini sağlayan Sabancı Holding Enerji grubu, perakende satış, dağıtım ve üretim iş alanlarında verimlilik ve operasyonel mükemmellik odaklı faaliyetleri ile değer yaratmayı sürdürmektedir. 2018 yılında Enerji Grubu kombine faaliyet karını %35 artırmıştır.

Lastik, kompozit ve inşaat güçlendirme pazarının teknoloji lideri olan Kordsa, bir önceki yıla göre faaliyet kârını %60 artırmıştır. Bugün Türkiye'nin ilk üç AR-GE merkezi arasında seçilen Kordsa AR-GE merkezinde geleceğin daha hafif lastikleri ve araçları için çalışılmaktadır. Kordsa'nın %100 iştiraki konumunda olan ve Amerika'da mukim Kordsa Inc., ticari havacılık sektörüne ileri kompozit malzemeler sağlayan "Fabric Development, Inc." ve "Textile Products, Inc." unvanlı iki ayrı şahıs şirketinin satın alınmasını Haziran ayı itibariyle gerçekleştirmiştir. Kordsa Yönetim Kurulu'nun Ağustos ayındaki toplantısında Kordsa Inc.'nin ticari havacılık sektörüne ileri kompozit malzemeler sağlayan "Advanced Honeycomb Technologies Corporation" ("AHT") unvanlı şahıs şirketinin satın alınması yönünde karar alınmıştır (satın alma işlemi 1 Ekim 2018 tarihinde tamamlanmıştır). Kordsa Yönetim Kurulu son olarak, Ocak 2019'daki toplantısında Kordsa Inc.'nin tamamı Axiom Materials Holdings LLC şirketine ait olan uzay ve havacılık endüstrisinin yanı sıra gelecek nesil ulaşım araçlarına da ileri kompozit materyaller sağlayan Axiom Materials Acquisition LLC şirketinin %95,83'ünün kapanış düzeltmeleri hariç yaklaşık 174.830.000 Amerikan Doları karşılığında satın alınması yönünde karar almıştır.

Çimsa Eskişehir Fabrikasında 55 milyon ABD Doları tutarında yatırım ile I. Üretim Hattı'nın hem gri hem beyaz klinker üretecek şekilde modifikasyonunu gerçekleştirmiş ve üretime başlamıştır. Çimsa ayrıca, Houston'daki beyaz çimento öğütme tesisi yatırımına hızla devam etmektedir. Tesisin 2019 yılında devreye girmesi hedeflenmektedir.

2018 yılında bir önceki yıla göre fon büyüklüğünde %11 büyümeye yakalayarak 16,9 milyar TL toplam fon büyüklüğüne ulaşan Avivasa %19,2 pazar payı ile bireysel emeklilik ve otomatik katılım pazarında liderliğini sürdürmektedir. Şirket ayrıca, teknik kar/prim ve katkı payı üretim rasyosunu bir önceki yıla göre %3,2'den %10'a yükseltmiştir.

Hayat-dışı sigorta sektörünün önde gelen oyuncularından Aksigorta ise, 2018 yılında bir önceki yıla göre prim üretimini %30, hayat dışı teknik bölüm dengesini ise %72 artırarak dikkat çekici bir performans sergilemiştir.

Dönem İçi Gerçekleşen Önemli Gelişmeler

22 Şubat 2018 tarihinde Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. Yönetim Kurulu tarafından gerçekleştirilen toplantıda Kar Dağıtım Politikasının, Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Mevzuatı ve esas sözleşme hükümleri dikkate alınarak hesaplanan dağıtılabilir dönem kârının %5'inden az olmamak üzere dağıtılabilir dönem karının %20'sine kadar nakit ve/veya bedelsiz hisse şeklinde değiştirilmesine, 2018 yılında yapılacak Olağan Genel Kurul'da ortakların onayına sunulmasına karar verilmiştir. İlgili Yönetim Kurulu kararı 30 Mart 2018 tarihli Olağan Genel Kurul toplantısında oy birliği ile kabul edilmiştir.

Enerjisa Enerji halka arzı 8 Şubat 2018 tarihinde, Türkiye'de özel sektör tarafından gerçekleştirilen TL bazında en büyük halka arz olarak tamamlanmıştır. Halka arz sonrası Grup'un Şirket üzerindeki payı %40'a düşmüştür.

Maliye Bakanlığı Vergi Denetim Kurulu tarafından Grup'un iş ortaklıklarından Aksigorta nezdinde yapılan 2009, 2010, 2011 ve 2012 yıllarına ait sovtaj işlemlerinde sigorta muamelelerine ilişkin vergi incelemesi neticesinde düzenlenen vergi aslı ve cezalarına karşı Büyük Mükellefler Vergi Dairesi ile 15 Şubat 2018 tarihinde uzlaşma görüşmesi yapılmıştır. İlgili dönem vergi cezalarına ilişkin Büyük Mükellefler Vergi Dairesi ile uzlaşma konusunda anlaşma sağlanamamıştır. Vergi aslı ve cezalarına ilişkin olarak herhangi bir ödeme yapılmamış olup Aksigorta'nın yasal hakları dairesinde hukuki işlemlere başlanmıştır.

Akbank'ın takipteki kredi alacakları portföyünün 774 milyon TL (tam TL tutardır) anapara bakiyesi tutarındaki kısmı, toplam 36 milyon TL (tam TL tutardır) bedel karşılığında Güven Varlık Yönetimi A.Ş., Efes Varlık Yönetim A.Ş., ve Hayat Varlık Yönetimi A.Ş.'nden oluşan 3 firmaya satılmıştır.

6 Nisan 2018 tarihinde, Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin %5.11 sermayesine tekabül eden 6.908.992 lot pay, 1 lot 12,78 TL fiyattan Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. tarafından satın alınmıştır. Satınalma ile Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.'nin Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.'deki payı %49,42'den %54,53'e çıkmıştır.

Carrefoursa 28 Haziran 2018 tarihinde mülkiyetinde bulunan Cevizli Mahallesi, Tugay Yolu Caddesi, N 67, Maltepe/İstanbul'da yer alan, ilgili Tapu Sicil Müdürlüğü nezdinde, İstanbul ili, Maltepe ilçesi, Gülsuyu Mahallesi, G22-A-09-D-2-A pafta, 16212 ada, 11 parsel, A, B, C Bloklarda yer alan 1. ve 2 bağımsız bölüm numarası ile kayıtlı, Alışveriş Merkezi, Süpermarket, Depo ve Ofis nitelikli taşınmazların tamamının Bakırköy Gayrimenkul Yatırım İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. 'ye, 835.000.000,00 TL+KDV bedel karşılığı satışının tamamlandığını açıklamıştır. 28 Şubat 2018 tarihinde ise Bayrampaşa Carrefoursa'nın satışı gerçekleşmiştir.

Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.'nin %100 bağlı ortaklığı konumunda olan ve Amerika'da mukim Kordsa Inc., ticari havacılık sektörüne ileri kompozit malzemeler sağlayan Fabric Development, Inc. ("FDI") ve Textile Products, Inc. ("TPI") unvanlı tamamı Piyush A.Shah ve Abantika P.Shah'a ait iki ayrı şahıs şirketinin satın alınımı toplam 89.858.000 USD bedelle tamamlanmıştır. Satınalma işlemine paralel olarak Şirket, bağlı ortaklığımız olan Kordsa Inc.'e 65 milyon ABD Doları tutarında sermaye artışı gerçekleştirmiştir.

Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.'nin 16 Ağustos 2018 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında Kordsa Inc.'nin ticari havacılık sektörüne ileri kompozit malzemeler sağlayan "Advanced Honeycomb Technologies Corporation" ("AHT") unvanlı tamamı Richard Greven, Monnie Greven, Walsh Family Trust of 1981 ve Richard A. Greven, Jr. 'a ait şahıs şirketinin satın alınması yönünde karar alınmıştır (satın alma işlemi 3.180.871,95 Dolar tutarla 1 Ekim 2018 tarihinde tamamlanmıştır).

Rekabet Kurumu Aralık 2016'da İstanbul Anadolu Yakası elektrik dağıtım bölgesindeki elektrik dağıtım ve görevli tedarik şirketi ile, Toroslar elektrik dağıtım bölgesindeki ve Başkent elektrik dağıtım bölgesindeki görevli tedarik şirketleri hakkında Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 6. maddesinin ihlal edilip edilmediğini tespit etmek üzere soruşturma başlatılmasına karar vermiştir. Rekabet Kurulu 09.08.2018 tarihinde konuya ilişkin kısa kararını açıklamış olup, İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş., Enerjisa İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Perakende Satış A.Ş., Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş. ve Enerjisa Toroslar Elektrik Perakende Satış A.Ş. şirketlerine toplam 143.061.738,12 TL idari para ceza verilmesine karar vermiştir. Söz konusu ceza, gerekçeli Rekabet Kurulu kararının tebliğinden itibaren 30 gün içerisinde ödenmesi durumunda %25 oranında indirim tabi olacağından, finansal sonuçlarda 107.296.303,59 TL tutarında mali tablolara yansıtılmıştır.

14 Eylül 2018 tarihinde Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu tarafından gerçekleştirilen toplantıda 250 milyon TL tutarını aşmayacak şekilde bir veya birden fazla defada, halka arz edilmeksizin nitelikli yatırımcılara satılmak üzere değişik vadelerde azami 3 yıl vadeli finansman bonusu ve/veya tahvil ihraç edilmesine karar verilmiştir.

27 Eylül 2018 tarihinde Akbank T.A.Ş. uluslararası piyasalardan 980 milyon Dolar karşılığı 285 milyon Dolar ve 591 milyon Avro olmak üzere 367 gün vadeli sendikasyon kredisi sağlamıştır. Kredinin maliyeti Dolar ve Avro kısımlar için sırasıyla Libor+%2,75 ve Euribor+%2,65'tir.

9 Ekim 2018 tarihinde Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu tarafından gerçekleştirilen toplantıda 1 milyar TL tutarını aşmayacak şekilde bir veya birden fazla defada, halka arz edilmeksizin nitelikli yatırımcılara satılmak üzere değişik vadelerde azami 3 yıl vadeli finansman bonusu ve/veya tahvil ihraç edilmesine karar verilmiştir.

13 Aralık 2018 tarihinde Avivasa Emeklilik ve Hayat A.Ş. Yönetim Kurulu tarafından gerçekleştirilen toplantıda müşterilerin, sağlık ve hayat dışı dahil, tüm sigorta ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla, 2 milyon TL ödenmiş sermaye ve %100 bağlı ortaklık olarak AvivaSA Sigorta Aracılığı A.Ş. unvanlı anonim şirketin sigorta ve bireysel emeklilik aracılığı yapmak üzere kurulmasına karar verilmiştir.

18 Aralık 2018 tarihinde 2009, 2010, 2011 ve 2012 yıllarına ait sovtaj işlemlerinde BSMV'ye ilişkin Vergi Mahkemeleri nezdinde açılan davalardan, 2009 ve 2010 yıllarına ait davalarda vergi mahkemesi Aksigorta A.Ş. lehine (vergi ve ceza tarhiyatlarının iptaline) karar vermiştir. 2011 ve 2012 yıllarına ilişkin davalar Vergi Mahkemesi nezdinde devam etmektedir.

26 Aralık 2018 itibarıyla Akbank T.A.Ş.'nin takipteki kredi alacakları portföyünün 446 milyon TL anapara bakiyesi tutarındaki kısmı, toplam 19 milyon TL bedel karşılığında Arsan Varlık Yönetim A.Ş., İstanbul Varlık Yönetim A.Ş., ve Sümer Varlık Yönetimi A.Ş.'nden oluşan 3 firmaya satılmıştır.

Grup'un bağlı ortaklıklarından Akbank Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin (Türk Telekom) hisselerinin satın alım finansmanı kapsamında diğer yerli ve yabancı bankalardan oluşan, hisse rehni teminatı ile kullandırılan sendikasyona katılım çerçevesinde, Ojer Telekomünikasyon A.Ş.'ye verdiği (OTAŞ) kredi riskinine ilişkin olarak geçmiş yıllarda ayırdığı 1.598 milyon TL'lik karşılık tutarını ve cari yılda ayırdığı 1.671 milyon TL'lik karşılığı 2. Aşama karşılıklardan silmiştir. Aynı zamanda söz konusu şirkete verdiği kredinin 3.269 milyon TL'lik kısmını 2. Aşamadaki kredilerden 3. Aşamadaki kredilere sınıflamış ve sonrasında 3.269 milyon TL'nin tamamını kayıtlarından silmiştir.

Türk Telekom'un ana hissedarı olan Ojer Telekomünikasyon A.Ş. (OTAŞ)'ye kullandırılmış olan sendikasyon kredilerinin yeniden yapılandırılması için, Banka'nın da aralarında bulunduğu tüm krediverenler arasında mutabakata varılmıştır. Bu kapsamda, Türk Telekom'un ihraç edilmiş sermayesinin %55'ini oluşturan, OTAŞ'ın sahibi olduğu ve kredilerin teminatını oluşturmak amacıyla üzerinde krediverenler lehine rehin tesis edilmiş olan 192.500.000.000 adet A Grubu payların, krediverenlerin tamamının doğrudan veya dolaylı ortak oldukları, özel amaçlı bir şirket olarak kurulan Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş. (LYY) tarafından devralınması işlemi 21 Aralık 2018 tarihinde tamamlanmıştır. Banka OTAŞ'tan olan alacaklardaki payı olan %35,56 oranında iştirak etmiştir. Türk Telekom hisselerinin LYY tarafından devralınması işlemi dahilinde ve ilgili anlaşmalar çerçevesinde, OTAŞ kredilerinin teminatı olan hisselerin alınması için Banka'nın bu kredisinin 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla değeri 1.272 milyon USD olup (TL karşılığı 6.690 milyon TL) söz konusu kredi gerçeğe uygun değeri ile mali tablolarda "Krediler" kalemi altındaki "Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar Zarara Yansıtılanlar" altında sınıflandırılmıştır.

Grup'un bağlı ortaklıklarından Carrefoursa, Kiler için mali tablolara yansıtılmış olduğu şerefiye rakamına 150 MTL değer düşüklüğü yansıtılmıştır.

Grup'un iş ortaklıklarından Enerjisa Enerji, mali tablolar üzerindeki şerefiye değer düşüklüğü testini perakende nakit üreten biriminin net bugünkü değeri vergi sonrası fonksiyonel para birimi olan TL cinsinden nakit akımlarının iskonto edilmesi yöntemiyle yapmıştır. Şirket, geri kazanılabilir tutarı perakende nakit üreten biriminin finansal tablodaki değeri ile karşılaştırmış ve 752 MTL değer düşüklüğü tespit etmiştir. İlgili değer düşüklüğü mali tablolara yansıtılmıştır.

Grup'un iş ortaklıklarından Avivasa, çıkarılmış sermayesini % 52,54 nispetinde artırılarak 118 MTL'den 180 MTL'ye çıkarmış olup, 62 MTL tutarındaki artışın tamamını Olağanüstü Yedeklerden karşılayıp ortakların ellerinde bulundurdukları beher hisse % 52,54 oranında artmıştır.

5. Finansal durum

a) Finansal Göstergeler

Şirketin konsolide finansal göstergeleri aşağıdaki gibidir.

Bin TL	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Toplam Gelirler	54.287.887	41.136.265
Brüt Kar	16.718.351	15.528.872
Faaliyet Karı	8.914.424	9.580.575
Vergi Öncesi Kar	8.898.262	9.217.993
Vergiler	-1.655.834	-1.783.598
Net Dönem Karı	7.242.451	7.437.898
Kontrol Gücü Olmayan Paylar	3.412.116	3.956.812
Ana Ortaklık Payları	3.830.335	3.481.086
Faaliyet Karlılığı	16,42%	23,29%
Net Dönem Karlılığı	13,34%	18,08%
	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Toplam Varlıklar	371.686.271	354.134.751
Toplam Özkaynaklar	56.395.796	51.997.939
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	29.289.967	26.591.788

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla net borç/yatırılan sermaye oranı aşağıdaki gibidir:

Bin TL	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Toplam borçlar(*)	315.290.475	302.136.812
Nakit ve nakit benzerleri	23.657.667	14.519.064
Net borç	291.632.808	287.617.748
Özkaynak	56.395.796	51.997.939
Yatırılan sermaye(**)	348.028.604	339.615.687
Net borç/yatırılan sermaye oranı	84%	85%

(*) Yatırılan sermaye, özkaynak ve net borç toplamından oluşmaktadır.

6. Riskler ve yönetim organının değerlendirmesi

Riskin Erken Saptanması Komitesi, Şirket'in varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek stratejik, operasyonel, finansal, uyum ve sair her türlü riskin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla faaliyet göstermektedir.

Riskin Erken Saptanması Komitesi; Şirket'in varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin tanımlanması, erken teşhisi, tespit edilmesi, krizlerin önlenmesi modellerinin ve yönetim sistemlerinin oluşturulması, risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yürütür.

7. Diğer hususlar

a) İşletmenin Gelişimi Hakkında Yapılan Öngörüler:

Sabancı Holding Bankacılık, Enerji, Perakende, Sanayi ve Sigortacılık faaliyetlerinde yatırımlarına devam etmekte olup, bütün bu iş kollarında operasyonel iyileştirme veya büyümeye odaklı yeni yatırımlarını sürdürecektir şekilde planlamalarını yapmaktadır.

b) Personele Sağlanan Hak Ve Menfaatler:

Sabancı Holding bünyesinde çalışan personele 12 aylık maaş ve 4 aylık ikramiye ödenmektedir.

Sabancı Holding 1 Ocak-31 Aralık 2018 hesap döneminde 7.111 Bin TL ödenek, yolculuk, konaklama ve temsil giderleri ile aynı ve nakdi imkânlar sağlamıştır (1 Ocak-31 Aralık 2017: 5.909 Bin TL).

c) Yıl İçinde Yapılan Bağışlar Hakkında Bilgiler:

Sabancı Holding 1 Ocak – 31 Aralık 2018 hesap döneminde 257 Bin TL tutarında bağış yapmıştır.

d) Bilanço Tarihinden Sonra Meydana Gelen Olaylar

Grup'un bağlı ortaklıklarından Akbank'ın 5 Aralık 2018 tarihinde Yönetim Kurulu'nda alınan kararla Banka'nın çıkarılmış sermayesinin 1,2 Milyar TL artırılarak 4 Milyar TL'den 5,2 Milyar TL'ye yükseltilmesine ilişkin Sermaye Piyasası Kurulu nezdinde yaptığı başvuru kapsamında, 03.01.2019 - 17.01.2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen yeni pay alma hakkı kullanım süresi içerisinde her 1 TL nominal değerli pay için 2,5 TL üzerinden pay alım hakkının kullanılması sonucunda 3 Milyar TL fon girişi sağlanmıştır. Söz konusu onayların alınmasını müteakiben, tescil ve ilan işlemleri tamamlanmıştır. Banka'nın sermayesinin 1,2 Milyar TL tutarında artışı gerçekleştirilmiş, sermaye artışına tam katılım sağlandığından Grup'un etkin ortaklık payında herhangi bir değişiklik söz konusu olmamıştır.

Grup'un bağlı ortaklıklarından Temsa Ulaşım Araçları Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin %51 hisseyle iş ortaklığı olan Temsa İş Makinaları İmalat ve Pazarlama A.Ş. ile %100 hisseyle bağlı ortaklığı olan Temsa Motorlu Araçlar Pazarlama ve Dağıtım A.Ş paylarının kısmi bölünme yolu ile yeni kurulacak Anonim Şirketlere devrine Temsa Ulaşım Araçları Sanayi Ve Ticaret A.Ş.'nin 01.02.2019 tarih ve 2019/2 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile karar verilmiştir. Bu kapsamda 15 Şubat 2019 tarih ve 739 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde Temsa Ulaşım Araçları Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin bölünme planı, bölünme raporu, son üç yılın finansal tabloları, faaliyet raporları ve 30.09.2018 tarihli ara bilançosunun hazırlanarak ortakların incelenmesine sunulmuştur.

Grup'un bağlı ortaklıklarından Kordsa'nın %100 iştiraki konumunda olan ve Amerika'da mukim Kordsa Inc., tamamı Axiom Materials Holdings LLC şirketine ait olan uzay ve havacılık endüstrisinin yanı sıra gelecek nesil ulaşım araçlarına da ileri kompozit materyaller sağlayan Axiom Materials Acquisition LLC şirketinin, Türkiye ve Amerika'daki yasal tüm onayların alınması ve şartların sağlanması kaydı ile %95,83'ünün kapanış düzeltmeleri hariç yaklaşık 174.830.000 (Tam) Amerikan Doları karşılığında satın alınmasına ve kapanış işlemlerinin onayların tamamlanması sonrası gerçekleştirilmesine karar vermiştir. Söz konusu nihai satın alma bedeli, Amerika'da rekabet hukuku ve yabancı yatırımlar komitesi tarafından verilecek onaylara ilişkin kapanış koşullarının gerçekleşmesini takiben kesinleşecektir.

8. Kurumsal yönetim ilkelerine uyum

Sabancı Holding 1 Ocak – 31 Aralık 2018 hesap döneminde Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından yayımlanan "Kurumsal Yönetim İlkeleri"nde yer alan prensiplerin uygulanmasında gerekli özeni göstermiştir.

Kurumsal Yönetim Komitesi 1 Ocak – 31 Aralık 2018 döneminde 5 kere toplanmış olup, kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanma, iyileştirme konuları görüşülmüştür.

Sabancı Holding Olağan Genel Kurulu 30 Mart 2018 tarihinde yapılmıştır. Genel Kurul toplantısına ilişkin olarak kurumsal yönetim ilkelerine istinaden yapılması istenilen tüm bilgi belge düzeni, açıklamalar zamanında ve uygun olarak yapılmıştır.

Genel Kurul'da 2017 yılı faaliyet sonuçları ve kar dağıtımı teklifi kabul edilmiş, kar dağıtımına 5 Nisan 2018 tarihinden itibaren başlanılmıştır. Genel Kurul toplantı sonucu 5 Nisan 2018 tarihinde tescil edilerek hukuken geçerli hale gelmiştir.

Denetim komitesi; şirketin muhasebe sistemi, finansal bilgilerinin kamuya açıklanması, bağımsız denetimi ve şirketin iç kontrol ve iç denetim sisteminin işleyişinin ve etkinliğinin gözetimini yapmaktadır. Bağımsız denetim kuruluşunun seçimi, bağımsız denetim sözleşmelerinin hazırlanarak bağımsız denetim sürecinin başlatılması ve bağımsız denetim kuruluşunun her aşamadaki çalışmaları denetimden sorumlu komitenin gözetiminde gerçekleştirilir.

İç Kontrol Mekanizması, Şirket'in kurulduğu günden beri mevcuttur. İç Kontrol Mekanizması, Denetim Komitesi'nin ihdası ile beraber etkin bir şekilde Yönetim Kurulu tarafından kendilerine verilen görevleri, mevcut Denetim Komitesi İç Tüzüğü çerçevesinde yerine getirmektedir.

22 Şubat 2019

Mehmet Göçmen
Yönetim Kurulu Üyesi, CEO

Barış ORAN
Finans Grup Başkanı